

Bryssel den 23 februari 2024
(OR. en)

6831/24

SOC 120
EMPL 65
EDUC 51
JEUN 36
ECOFIN 225

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Sysselsättningskommitténs översyn av genomförandet av ungdomsgarantin – huvudbudskapen – Godkännande

Inför rådets möte den 11 mars 2024 bifogas för delegationerna huvudbudskapen från sysselsättningskommitténs översyn av genomförandet av ungdomsgarantin, för godkännande.

De landsspecifika slutsatserna från sysselsättningskommitténs översyn av genomförandet av ungdomsgarantin återges i dokument 6831/24 ADD 1.

Datainsamlingen för övervakningen av ungdomsgarantisystemen 2022 som översänts av sysselsättningskommittén återfinns i dokument 6831/24 ADD 2.

Sysselsättningskommitténs översyner av genomförandet av rådets rekommendation om en väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti

Sysselsättningskommitténs huvudbudskap till rådet

1. Inledning

Sysselsättningskommittén har fått i uppdrag att övervaka de framsteg som gjorts i genomförandet av rådets rekommendation om en väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti. Rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) godkände 2016, 2018 och 2019 en rad huvudbudskap som utarbetats av sysselsättningskommittén på grundval av dess övervakning av rådets rekommendation från 2013 om att inrätta en ungdomsgaranti. Vikten av förebyggande, tidigt ingripande och starka partnerskap i medlemsstaterna betonades, samt de offentliga arbetsförmedlingarnas viktiga roll.

Sedan 2021 har man fortsatt att övervaka genomförandet av rådets rekommendation från 2020 om en väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti. I oktober 2021 låg fokus i sysselsättningskommitténs huvudbudskap avseende genomförandet av den förstärkta ungdomsgarantin på covid-19-krisens oproportionerliga inverkan på ungdomar, under vilken medlemsstaterna vidhöll sitt starka politiska engagemang för genomförandet. Det gjordes framsteg i alla medlemsstater och nya nationella genomförandeplaner, som antagits eller skulle antas vid den tidpunkten, pekade mot en mer systematisk och enhetlig strategi för att hantera arbetslöshet och inaktivitet hos ungdomar. Samtidigt återstod utmaningar på alla områden av genomförandet av ungdomsgarantin, där pandemin i många fall fungerade som ett ytterligare hinder. I november 2023 genomförde **sysselsättningskommitténs politiska analysgrupp** den senaste översynen. Denna översyn ligger till grund för de befintliga huvudbudskapen, med de landsspecifika slutsatserna från översynen bifogade. Dessutom bifogas även resultaten per medlemsstat från datainsamlingen från 2023 med en sammanfattning av de viktigaste resultaten på EU-nivå.

2. Framsteg som gjorts hittills

Överlag har medlemsstaterna vidhållit ett starkt politiskt engagemang för genomförandet av den förstärkta ungdomsgarantin och de flesta av dem rapporterade om insatser för att förbättra sin kapacitet att tillhandahålla tjänster till unga som varken arbetar eller studerar. Mellan 2021 och 2023 noterades framsteg i alla medlemsstater när det gäller genomförandet av ungdomsgarantin, även om de varierar i omfattning inom EU och vissa aspekter verkar ha försämrats enligt resultaten av datainsamlingen. Det är nu viktigt att ta itu med de utmaningar och klyftor som observerats.

Efter den topp som pågick under pandemin har andelen unga som varken arbetar eller studerar återgått till den nedåtgående trend som inleddes 2014. Den senaste utvecklingen kan vara en följd av ökad effektivitet i de aktiveringsprogram som medlemsstaterna har genomfört, samt av de europeiska arbetsmarknadernas goda resultat med oöverträffat låga nivåer av arbetslöshet och ökande brist på arbetskraft i olika sektorer.

Man bör stärka den utåtriktade verksamheten, särskilt för de mest utsatta unga som varken arbetar eller studerar, inbegripet i landsbygdsområden, framför allt genom att stärka samordningen mellan ministerier och offentliga arbetsförmedlingar. Även om många medlemsstater rapporterar betydande framsteg vad gäller ökad digital kompetens, finns det fortfarande länder där utmaningar noteras. Andelen snabba och positiva utträden från ungdomsgarantisystemet har förbättrats, men i många fall är väntetiderna fortsatt för långa. Täckningsgraden minskade också. Det är därför nödvändigt att förbättra ungdomsgarantins kapacitet att nå ut till unga. När det gäller resultatens hållbarhet har andelen positiva resultat efter sex månader minskat något, men det behövs fortfarande insatser i allmänhet för att förbättra kvaliteten på uppföljningsdata i många medlemsstater. Det behövs också förbättringar när det gäller **kartläggning**, eftersom insamling, utbyte och uppföljning av data om unga som varken arbetar eller studerar anses vara viktigt för uppföljningen av åtgärder inom de ungdomsgarantisystem som genomförts på nationell nivå.

Det finns fortfarande väsentliga skillnader i tillhandahållandet av tjänster vad gäller kvalitet och effektivitet. En övergång har noterats från tillhandhållande av individanpassade tjänster till mer allmängiltiga tjänster, vilket medför risken att unga som varken arbetar eller studerar betraktas som vanliga arbetssökande och att inaktiva unga som varken arbetar eller studerar lämnas utanför. Detta är en fråga som oroar, mot bakgrund av det fortsatt höga antalet unga som varken arbetar eller studerar i utsatta förhållanden vilket innebär ett problem i de flesta medlemsstaterna. Det finns ett behov av att förbättra de **förebyggande åtgärderna** och även fokusera på problemet med att unga lämnar skolan med högst grundskoleutbildning.

Programperioden 2021–2027 för den Europeiska socialfonden + (ESF+) ger möjlighet att ta itu med de utmaningar som medlemsstaterna fortfarande står inför, och tillräckliga resurser bör tilldelas innovativa insatser och åtgärder i enlighet med detta.

Genom en rättvis tilldelning av resurser och ett stabilt övervakningssystem kan man undvika risken för ett ojämnt genomförande av ungdomsgarantin i hela landet, särskilt när det gäller medlemsstater med flernivåstyrning. Å andra sidan kommer det att vara viktigt att säkerställa tillräcklig nationell finansiering av tidigare initiativ som visat sig vara framgångsrika när det gäller att stödja unga som varken arbetar eller studerar och främja deras anställbarhet på ett hållbart sätt. I detta sammanhang är övergången från en omfattande användning av tillgängliga medel från ESF+ till nationell programplanering avgörande. Utbytet av god praxis bland medlemsstaterna och organiseringen av gränsöverskridande projekt uppmuntras vidare.